

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 сант.

ПРЕТПЛАТА ИЗЛОЖИ:

Месечно 3 франка, тромесечно 9 франка, годишње 36 франка

ЦЕНА ОГЛАСИМА:

Одне огласи 0.20 фран. од почетног реда, већи огласи по погодби. Новац се поклаже држави и монетарним и дипломатским заступницима.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

Пошту слаш преко Краљ. Срп. Генерал. Консулата у Солуну.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЂАЈУ

Ова редакција Колонбо улица бр. 33 Salonique

Поједини бројеви се могу добити у Солуну код агенције „Друштво грне штампе“ улица Бугарског бр. 5, близу главног поште.

КОНФЕРЕНЦИЈА У ПЕТРОГРАДУ

— Важне дискусије о настављању рата —

Од пре три дана отпочела је рад нова Савезничка конференција у Петрограду. Најугледнији представници Споразума окупиле су се у престоници велике и моћне Русије, да већају о актуелним ратним питањима и да доконају пресудне одлуке ради што ефикаснијег вођења операција и што скоријег завршетка европског рата.

Руска штампа пропратила је опширним коментарима састанак нове Савезничке конференције. Она је јасним и очигледним чланцима истакла њену велику важност за будућност рата и специјално његов крај. Имена и положај представника Савезничких држава на овом знаменитом скупу довољна су гаранција, да ће се на новој конференцији доћи до веома важних и врло вероватно пресудних резултата. »Биржевија Вједомости« пишу: »Представници Савезничких влада позвати су да припреме јединство свих Савезничких снага, да би се задао дефинитиван ударац«. Ове речи одају најбоље огроман значај Петроградске конференције.

ставници ће сами на лицу места констатовати огромну одлучност и солидарност, са којом цео руски народ води рат». С обзиром на ово, а и на факат, да Петроградској конференцији претходе три у престоницама осталих сила Споразума може се с правом извести закључак, да је ова нова конференција најважнија и најпресуднија по даље вођење и исход европског рата. На њој имају да се коначно регулишу сва питања, која се односе на завршне операције у овом гигантском рату.

Из коментара руске и Савезничке штампе могао би се извести закључак, да представници Споразума имају да регулишу у Петрограду две врсте питања. У првој реду претресаће се проблем што ефикаснијег вођења рата, потпуног јединства и централизованости свих снага, да се што пре изведе капиталан ударац и рат оконча коначном победом. За тим долазе питања економско-финансијског реда, која условљавају успех у рату и сјајну будућност Савезника после рата. Сви ови проблеми расправљани су детаљно и дуго на ранијим конференцијама и остаје у ствари само још да се дефинитивно регулише њихова брза и ефикасна припрема.

Очевидно је дакле, да се новој конференцији с правом приписује огромна важност. И »Биржевија Вједомости« са пуно разлога веле да »не само сви Савезнички народи, већ и цео свет са нестрпљењем очекује одлуке нове конференције«.

СТРАНА ШТАМПА

Тон аустријске штампе „Цајт“: »Интервенција г. Вилсона у корист мира има више карактер једне дипломатске епизоде“.

„Најес Винер Журнал“: »Енглеска је наш главни непријатељ. Велики рат је управљен сада против Енглеске и са свима средствима, којим централне државе могу располагати. Против овог смртог непријатеља ваља

нам се борити са последњом енергијом«.

„Рајхспост“: »Ако је могло још бити сумње о силини судара, који ће се произвести, та сумња је сада исчезла. Ма се боримо за живот или смрт“.

„Пестер Лојд“: »Наш сан о миру завршен је и само нас наш мач може сачувати од бешчашћа и уништења, које нам прети“.

Немачка средства „Рјеч“ (Петроград): »Недавно су откривени многи примерци једне прокламације упућене холандском народу, која гласи: „Холанђани, пријатељи и суседи,

Отаџбина нас је позвала да уписујемо немачке зајмове. Ви, који сте једи ели хлеб као и ми који сте доказали да немате страха од опасности, ви треба да нам притечете у помоћ. Ви имате још злата. Ваша земља зарадила је милијарде у овом страшном рату. Помозите дакле нашу браћу у крвавој борби. Донесите нам ваше злато. Ми и наш Бог бићемо вам захвални.“

Ове објаве штампане су у немачкој кући Карл Фридрих у Рихтернику. Холандске војне власти узаптеле су до сад много ових објави по разним холандским општинама.

Ратна ситуација „Вашингтон Пост“: »Продужење рата је пропаст Немачке, која није могла заузети Париз, кад је само она била спремна, која није могла освојити Верден, кад су је сви обзирни династички, војни и економски гонили на крају ња напор. Немачка је изгубила коначно рат, од како је кронпринц потучен на Вердену“.

„Њујорк Тајмс“: »Мир, који би повратио ситуацију јула 1914. године принудио би Сједињене Државе да се придруже Савезницима, да би се браниле против сале и утисаја Немачке“.

„Филаделфија Рекорд“: »Кад се помисли, да су Савезници одагнале Немачку из њених колонија и са мора, да је власт Турске у Европи слоњена, да је Аустро Угарска немоћна, да је један знатан део њене територије и око милион војника у рукама противника, изгледа мало вероватно, да факат што је немачка територија истакнута може имати превасходну важност у дискусијама о миру. Велика Британија и Италија такође су нетакнуте. Перспективе мира биле би сјајније, да је Немачка заузела мање арогантно држање“.

Међутим северним гребеном промицале су брзо низ брдо некакве силуете. Оне су искакале и губиле се иза стрме виаце, која се оштро одртавала према хоризонту. То су били Бугари који су бежали низ брдо. Клучад наших шрапнела низала су се иза брда тукући бежећег непријатеља.

„Велика Србија“ прима огласе по умереној цени.

АСКВИТОВЕ ИЗЈАВЕ

Победа Савезника је неминовна

— Лондон, 21. јан. —

Говорећи у Леџибанку, рекао је бивши енглески премијер г. Асквит: »Поморска, војна и економска средства Савезника су обимно организована и обезбеђују нам неминову победу. Ратна срећа се може колебати. Али ако све утицаје узмемо у обзир, са сваким месецом рата успех све више нагиње Савезницима. Кад се имају на уму економске, моралне и стратегијске снаге Савезника, немогуће је замислити, да би неки нови фактор мо-

гао изменити оно, што је неминовно«.

Г. Асквит је затим истакао значај блокаде Немачке, која чини једну од најславнијих страна у аналима британске морине, као и срдиту немоћ Немачке изражену у сумаренском рату, који ова води са хистеричним бесом. Немачка је терала дотле, да је торпедовала наше болничке и трговачке лађе без опомене. Ми не можемо спорити озбиљност ситуације. Али Савезничка флота другим мерама, као оружањем трговачких бродова и разним поморским средствима сузбија ову сумаренску акцију.

Б. Лазаревић

Са српског фронта

— Из мојих белешака —

VI.

Грунште.

Међутим је престала да делује на ровове. Наши предњи делови већ су се видели како прескачу жуту ливу непријатељских ровова. Непријатељ је бегао лево и десно дуж ровова. Наши пешаци покриве главцу положаја. Ракете се повисе луком на противну страну врха. Артиљерија је повећавала даљину. Са противног брда чујем глас нашег арт. осматрача: »4800 — коси лево.« То важе кап. Дивац.

Наши пешаци су излазили горе и губили с оне стране гребена. Пешачка ватра повећавала се све јаче. Сетих се Δ 1050, кад су Зуави нападали, вазили преко косе и опет повраћени, контра нападом, натраг. Знао сам, да у оваквим случајевима, треба привући резерве, које, на случај успеха, имају да гоне и тиме да искористе успех. Или, у противном случају да зауставе одступање. Погледах низ брдо. Дугачак цри низ наших војника, »у потиљак«, вијугао је стазом уз брдо. Чело колоне беше у половини нагиба, а реп се губио у јарузи. Клуче се одмотава — помислих, и данух душом. Био сам уверен да је Грунште дефинитивно заузето.

Међутим северним гребеном промицале су брзо низ брдо некакве силуете. Оне су искакале и губиле се иза стрме виаце, која се оштро одртавала према хоризонту. То су били Бугари који су бежали низ брдо. Клучад наших шрапнела низала су се иза брда тукући бежећег непријатеља.

Већ је и чело резерве прелазило преко ровова напуштених од непријатеља. Пушкарање, а већ и митраљеви све јаче делују. Осећало се, да је непријатељ, на целом фронту у бегству.

Скренуо сам доглед на подножје северисточно од Грунште-ког виса. Доле, из јаруге, ископаче уз брдо најпре неколико, па затим читаве гомиле бегајућих Бугара. На путу, који од Грунште води у Старовину, јуре неколико коњаника бежећи лево. Истим путем и пољем, које се из подножја, благим нагибом, пење на више, бегају гомиле Бугара, застајући у каквом заклону да се издувају. Шрапнели шарају цело поље и туку пут којим бега непријатељ...

Бегајући лево, непријатељ се сручује у некакву дубоку јаругу, која избија на вие чак до положаја Старовине. Ту се згомилавају у дну јаруге и у колони пењу на више. У човеку се појавио Горило! — Помислих ама што не бију у тај поток — у гомилу. Ова мисао изазвала је другу: бојазан да која граната не падне на те људе, који бегају од смрти. Човек је водио борбу са својим праоцем Горилом и — најзад је Горило победио. Ја зажелих, да сви они пропадну, изгину. Та они су нам пречили повратак Отаџбини, нашем дому, нашим малим и драгим!...

Наши су их у стопу гонили. Ту ноћ избили су гонећи одреди на положаје Старовине, које су Бугари раније утврдили као прихватнице. Непријатељ је био тако растројен и разбијен, да се у бегу, није могао зауставити

на утврђеном прихватном положају Старовине. Ту су се наши пешаци преко ноћ зауставили и утврдили...

По некаквом телефонском извештају, који ја овде уносим без јемства, да је у свему истина — наши су, у тој борби запленили: 4 хаубице, 6 пољака, 30 митраљеза, око 200 коња са запрегом и неколико бадача бомба сем тога око 200 заробљеника...

— Крај. —

ГРЧКА ШТАМПА

»Неа Алитија«. Средњом фебруара 1915. год., за време бомбардовања Дарданела од стране англо-француске флоте, турски официри који су бранили утврђења били су толико узнемирени да су се, нарочито после разрушења утврђења Сент-Вал Бахр, спремали да се предају.

Ову су иницијативу били узели неки официри, који се ни оу слагали с политиком управљача, а који су с незадовољством гледали како се Немци толико стварно мешају у унутрашње послове Турске. Мишљење да се утврђења неће моћи озбиљно бранити било је најшире познато у Цариграду, и последица те вести био је пренос архива из Долма Багче и Порте у Хајдар Пашу.

Ове су вести постале познате у званичним круговима у Атини, а слагале су се потпуно са обавештењима добијеним из разних престоница европских, од наших посланика, не узимајући берлинског и бечког. На основи свих ових драгоцених обавештења, г. Венизелос је предложио ступање Грчке у европски рат на страни Споразума, и то у року од 24 сата, само са флотом и једном дивизијом у случају потребе.

Пред оваквим обртом ствари, сви без изузетка бивши и први министри, и сам покојни Теотоки, лични пријатељ кајзеров, па и сам Дусманис, били су се изразили за неодложан излаз из неутралности. Ова је одлука изазвала панаку код представника Средњих Сила у Атини, а посланик турски Али Кемал беше већ спремно и свој пртљаг.

Ова поуздана обавештења и заставше највећу узнемирениост код краља Константина. И оног истога дана кад је г. Венизелос

су изјавио да ће се коначно одлучити кроз 24 часа, тога истога дана поверљиво је доставио кајзеру сва своја обавештења, додавши и детаљ да су турски официри готови на предају.

После 48 часова, краљ је одбио да усвоји предлог г. Венизелосов, овај сиђе с власти и једно десет турских официра би стрељано на Дарданелма.

Шта је било? Кајзер, дознавши ситуацију упознао је Порту с њом.

Сви се сећамо да су тих дана Енвер паша и министар морине праћени великим бројем официра немачких, отишли на Дарданеле, куда је истовремено хитно послато топова и муниција

и велики број официра да замоне стрељаче и сумњиве.

Турски министри и немачки официри уложили су надчовечанске напоре да отклоне не посредну опасност, којој је била изложена балканска (немачка) експедиција, а сам је кајзер био указао на предузете мере.

Лако се може појмити какву је јединствену прилику пропустио наш народ захваљујући овом бескарактерном издајству Константинову и какве би круне добити промишле за ње и Савезнице од примене генералног плана г. Венизелосова (Из броја 225). —

Пол Луј

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Француски коминике

Париз, 21. јануара

У Лорену, Немци су извршили један напад на француске положаје јужно од Лајтреја али су били одбијени. Жива артиљериска акција на секторима Лувемона и Мецрала.

У току јучерашњег дана један немачки аероплан бацно је 5 бомби на Дижерк. Није било жртава. Штете су незнатне.

Париз, 21. јан.

У Белгији, Немци су извршили напад на наше предстраже на сектору Сент-Жоржа, али су нашом ватром одбијени.

У области Сент-Михела, француска је артиљерија извршила деструктивно гађање на немачке организације у шуми Апремон.

Руски коминике

Петроград, 21. јан.

Наши одреди прешавши у против напад потисли су Немце, после огорчене борбе из ровова који су били освојали раније источно од Калчема. После ове борбе настала је тишина. На тај начин цела источна страна фронта који иде из Калчема где су Немци пробали наш фронт очистио је од непријатеља. Наши су одреди, после врло тешке борбе и поред јаке хладноће и загуљивих гасова успели да поново заузму своје ровове.

Наши су аероплани бацили бомбе на мајур Беверс 20 врста од Илукета. У тој области један се наш апарат борио са немачким аеропланом који је био приморан

да се спусти на земљу 10 врста северо-западно од Илукета. Немачки авијатичари бомбардовали су област села Теплис.

Румунски фронт. — Ноћу између 18. и 19. јануара непријатељ је нападао три пута наше одреде на вису 2 врсте источно од Жакобени (југо западно од Кимпелунга) али је био одбијен претрпевши велике губитке.

Кавкаски фронт. — Велике снежне буре стално трају на том фронту.

Петроград, 21. јан. (доцније)

Западни фронт. — После интензивне артиљеријске ватре на наше ровове, западно од Славетине. 20 врста југо-западно од Браејанг, јаке немачке снаге обучене у белом шићелма напали су наше положаје. Наше су трупе извршиле против напад и одбиле непријатеља.

На румунском фронту патролски и извиђачки сукоби.

На кавкаском фронту није било промене.

Румунски коминике

Јаш, 21. јануара

На целом фронту од Дорне до Црног мора ситуација је непромењена. У току дана пушкарање и осредња артиљеријска ватра. Руска је артиљерија разјурила више група непријатељских радника на сектору Вадум Роска-Колкби. Спречила је непријатеља да постави бодљикаву жицу у области Карласти и тукла је слабе непријатељске снаге северно од... Извиђачке операције западно од Клипичести у области

Сираје и близу Манахне крунисане су успехом. У овим су се операцијама нарочито одликовали један капетан и два поручника.

Западно од Клипичести операције су имали већег успеха. Две руске чете прешле су реку Путну и бодљикаву жицу и изненадиле непријатељске предстраже. У овој операцији непријатељ је претрпео озбиљне губитке. Сем погинулих и рањених руске су извиђачке заробиле 275 војника.

Италијански коминике

Рим, 21. јануара.

На падинама брда Мајо, наше су патроле нападе и уништиле истануте непријатељске предстраже. Заробљено је неколико војника.

У долини Сујане, непријатељска је артиљерија тукла наше положаје код Левра и Гуске до Тезино употребљавајући загуљиве гранате. Није проузроковала никакве штете. На фронту Јудијанских Алпа, активност артиљерије. Напа је бомба проузроковала експлозију у непријатељском ледо у муницији.

Пред великом битком

Лондон, 21. јануара

Из Петрограда јављају: Руски листови сазнају из Риге, да борбе на том фронту, на левом руском крилу, добијају знатну жештину и преносе се постепено на друге секторе. Ватра руске артиљерије је врло моћна. Непријатељ је, у страху од новог руског напредовања, довео знатна појачања.

Заробљеници изјављују, да је од неколико дана баварски принц Леополд предузео команду над немачком војском, која оперише на фронту Риге.

Опажају се велике руске припреме на целом фронту.

Нова немачка нота

Најновији немачки блеф

Берн, 21. јануара

У своме одговору на поруку председника Вилсона, предатом прејуче, Немачка је изјавила између осталог да је царска влада са много пажње примала к знању садржену меморандума председника. Она са великим задовољством гледа, да у главним тезима мишљења г. Вилсона одговарају условима мира и жељама немачког народа, царска влада прокламује се браноцем принципа народности и слобода народа и то, вели нота, у целу да

тражи независност Ирана и Индије. Немачки народ одбацује принцип савеза, који заплћу односе народа и одалаче државе на пут себичних махинација. Немачка, наставља нота, расположена је да са незаинтересованошћу сарађује, да би се цивилизација обезбедила од новота рата и да би се осигурала слобода мора.

Документ придодат овом одговору јавља, да амерички пароброд и могу слободно наставити своја путовања у холандска и енглеска пристаништа под условом да им крајња тачка буде пристаниште Фалмута и да крајња правац у одласку и повратку у мају Скилове као и тачку која лежи 50 степени северно и 20 степени западно. Ако испуни ове услове, америчке лађе неће се изложити никаквој опасности од немачких торпеда. Сви амерички пароброди морају имати своје јасне знаке на оба своја бока и то широким словима само од три метра, а обојена наменце црвено и бело. Свака тактарка на лађи има да носи слику развијену америчку заставу.

С друге стране јављају из Берлина: Министарство немачке морине саопштава: Неутрални бродови, који путују ноћу морају имати своје називе обојене видно на боковима и осветљених великим електричним лампачима тако, да се са прилично даљине могу лако видети.

Швајцарска и Немачка

Изјава једног швајцарског официра

Рим, 21. јануара

Дописник »Агенције Национале« у Берну интервјуисао је једног генералштабног швајцарског официра, који је изјавио, да Немачка много погрешити ако одлучи да форсира утврђење Базел-форс-југа.

Немачке би трупе имале у случају швајцарску војску на својим крилима и иза својих река и борба би се ангажовале између Базела и Костанског језера. Немци би требали да оставе целу швајцарску равницу између Рајне и Алпа и да заузму положаје Јуре и Нешатела да би могли да продру у француску територију.

Да би предузели офанзиву против Италије Немци би требали да пређу централне Алпе.

Ако би Немачка прва по-

ФЕЉТОН

НА ОБАЛАМА КИРЕ

Густи и тамни облаци, тешки као олово, пуни тмине и кише, гоњени ветром са Јадрана, хитали су Скадру на Бојани.

Прелетели су већ плодну Задриму, али на домаку сурах сте на историјског Тарабоша и Бардањола успорише свој лет.

Нема сведоци негдашње славе и величане орпске, ти мрки ђенови, изникли на обалама Бојане, пркосе вековима и својим граничним острозима стреме пут неба.

Испред њихових хрбата облаци се згомизаше, згуснуше и утелуше једни у друге.

Небо изнад Скадра замрачи се. Још облаци нису својом тм-

ном ни заогрнула чуке и главе Тарабоша и Бардањола, када ветар са Јадрана силно и помамно зафјука.

Задрхташе суве чардаклије на Базару, а стари тарабошки мост заширише и зануха се на Бојани.

И где! Облаци, полерани, развејани и равнети у праменове, ено их, где једна преко Румје хитају Суторману, а други преко Дукаћина губе се у правцу Шаре и Косова.

Још једанпут ветар силно хукају; још једанпут задрхташе суве чардаклије на Базару, и још један пут се зануха стари тарабошки мост на Бојани, и по-

следња праменови облака са Јадрана ишчезавали су на хоризонту...

Са порушених кућа на Каментелу јато црних гаврана, као прик плашт, зашејавани ветром, гачући, узлетеше изнад Скадра, облетеше чуке Бардањола, на гракћући распршташе се у ројевима на обалама реке Кире.

Ка Скадру, од саме зоре, пристижу трупе и ратници једне изгнаничке армије. Њих прати кржлава, востуала и изнемогла комора.

Долазе од Подгорнице, Тузи, Кастрати-вари и Враке.

Колико их је на овоме мучном путу пало и застало!

Сваки онај камен на Кастрати-вари има своју историју.

Ратници тужни, мрнци изгледа, али из очију им сева неугасни кумановски плам.

Скрећу реци Кире.

На обалама Кире већ неки шатори, биваци и ватре.

Нови шатори ничу, нови се биваци дижу, нове се ватре паде.

Коморџије домишљани, који се оријентишу на земљи као типе у ваздуху, већ су прегзавиде биотру и валовиту Кире, напојиле свога Цветка, Путка и Кулаша, па у околним седима на бради дрва и суварана.

Легендарни ратници груписали се крај ватара и уз пучкарање оно мадо суварана препрчавају најновију одисеју.

Рена Кире и даље жубори и хита на састав Дриму.

На путу из пристаништа Санђованског за Скадар многи бројни транспорти: шкиперски двокочице, високи артиљериски коњи, планински кржлави коњи и ситни чушави магарци.

Сви носе храну, брашно, косерге и фураж. Тромо, лагано уз шкрипу точкова, промичу кроз Скадар улицом Интернационале и губе се у логориште Кире.

Вође и коњоводци комора нешто ведријег изгледа. Поводнике коња пребаци преко руку, а у рукама им се погача, позамашан комак слатке или плехана кутија говеће меса.

Ако их запитате, одакле и паконски одговарају: »Из Санђовани ди не дува.«

Колико су драгоцени они...

дила неутралност Швајцарске, Француска и Италија биле би у праву да пређу преко швајцарске границе. Кајзерове би трупе биле нападнуте на обадва крила од Француза и Енглеза с једне и Италијана с друге стране, који би врло вероватно успели нападајући једновремено непријатеља у долинама Родама и Семплона. Би треба да водите рачуна,

закључује официр, о препрекама које би наступиле са гажењем швајцарске неутралности. У том би се случају створило нов фронт од 200 километара на простору од Базела до Тирола, затим тешкоће пролаза преко Јуре и Алпа и помоћ од 250.000 свежих и добрих војника, која би се борили на страни Сила Споразума.

1. децембра, влада г. Ламброва објавила је поводом тога званичан демњети.

Позивају се.

Позивају се да престану канцеларија Владених Комесара на дан 23ег овог месеца (понедељак) ради хитног посла: Павле Новаковић, председ. општ. Милетанске, Коста Парлић, кмет општ. Тетовске, Сава Протић, архимандрит из Тетова, Алекса Јовановић, окр. благјаник из Тетова и Петар Дамитријевић, учит. у пенз.

Из канцеларије Владених Комесара Бр. 237.

Захваљује се.

Одбор за смештај српских избеглица — Мојсијеваца из Битоља, сматра за особито пријатну дужност, да и овим путем изјави своју најтоплију захвалност г. г. Комесарима Српске Краљевске Владе, на овердној и обилној помоћи и највише укљученој поменутом одбору, чиме му је знатно олакшано завршење постављеног задатка.

Дубоку благодарност дугује мо г. г. Владеним Комесарима, у име избеглица, поводом обилне разноврне помоћи, у храни, одећу и новцу, која се стално указује овима избеглицима без раздјелне веројачности.

У име одбора, председник Ју сула Ажеви, секретар Моис А Мизраки.

Лопови тргују.

Софијско «Утро» јавља: «Одобрено је да се безвластички на мештаји у новим крајевима продају у прво време месним чиновницима. Рада олакшице допустиће им се плаћање у роковима».

Како се из ове белешке види, Бугари су опљачкали по Србији и приватне станове и сада ушљачкаве намештаје продају својим чиновницима. Одјеста, ствар и сувише разбојничка, а да би оној требало нешто више казати.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Атина. — Председник Вилсон одлучио је, да новем нотом тражи од зарабених страна да пошаљу у Америку своје представнике који ће дискутовати о примирју.

Париз. — Овде је стагло изасланство Шпаније од 7 посланика. Они ће предати г. г. По

евкареу и Бријану писмо симпатије потписано од 60.000 Шпанаца.

Париз. — Парламент је изгласао закон о поновном прегледу свих ослобођених од војске.

Берн. — Аустријска влада спрема нове порезе на производњу жита, с обзиром на тешко економско стање земље.

Копенхаген. — Дански је парламент на тајној седници одобрио владину намеру да се учине сви могући напори само да се одржи трговина са страним државама.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски званичан извештај — Солун, 21. јануара 21. јануара затише.

Хинденбург у Брислу

Хаг, 21. јануара Генералисимус Хинденбург очекује се у Брислу. У току свога бављења у тој вароши конференсаће са принцом од Варгенберга.

Немачка нота

Вашингтон, 21. јануара Немачка је нота проузроковала велику сензацију у Сједињеним Државама. Амерички политички кругови сматрају да је ситуација врло критична и траже брзу одлуку од америчке владе. Повреда обећања која су Немци дали председнику Вилсону погоршана је вешћу да је берлинска влада одлучила да потапа лађе Црвеног Крста под изговором да преносе трупе.

Г. Вилсон ће данас сазвати министарски савет који ће донети важне одлуке.

Енглеска штампа манифестује велику разјареност поводом немачке ноте. «Тајмс» пише: «Немачки документ припрема за нова злочинства».

Противу Немачке

Вашингтон, 21. јануара. Верује се да су донесене дефинитивне одлуке на конференцији између председника Вилсона и Лансинга против немачких мера.

Америчка штампа сматра немачке мере као провокацију против Америке и захтева од председника Вилсона да заузме енергично држање и примену потребних мера.

„Њу-Јорк Хералд“ пише: „Безбедност Америке је директно угрожена. Време нота је прошло. Потребна је акција. Европа очекује одговор Сједињених Држава на немачку увреду.“

Амстердам, 21. јануара.

Холандска се влада боји да Холандија не буде одвојена од осталог света. Јавно је мишљење много раздражено.

Немачки одговор

Атина, 21. јануара.

Из Берлина јављају: да је Бетман Холвег предао јуче посланицима Сједињених Држава и Шпаније ноту берлинске владе упућену Француској и Енглеској као одговор на њихов протест о торпиљавању лађа Црвеног Крста.

Изјаве Бетмана Холвега

Цирих, 21. јануара

Немачки канцелар Бетман Холвег држао је јуче говор пред вишом комисијом рајхстага, у коме је објавио свечано појачане сумаренског рата, од кога се он нада тобожњој победи. Савезничка штампа са подсмехом коментарише нове изјаве Бетмана Холвега, којима је главни циљ, да још једном обману немачки народ и војску.

Држање Шпаније

Мадрид, 21. јануара

У самом почетку седнице у парламенту г. Романонсе је изјавио да живот шпанске нације не може бити угрожен немачком одлуком. Влада није у стању да објави јавно своје држање, мишљење и одговор на немачка саопштења.

САОПШТЕЊА

— Ђоки Златковићу инжињеру, моли га Тића Мадаревић, да му јави адресу где је станом или где га може наћи.

— Г. Јован Вељкић да се јави у филијал Београдске Задруге у Солуну, да добије извештај о своме сину Владимиру.

— Душана Тодоровића из Смедерева, војника поште 92, тражи брат Драгомир Д. Панајотовић благајник. Моле се другови и пријатељи да ако што знају о Душану да известе његовог брата на пошту 24.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Баџи из Битоља.

Данас по похне стиже у Солун 120 ђака Битољске гимназије, који ће се послати у Француску да продуже школовање.

Розвелтова изјава.

Према вестима из Вашингтона Розвелт је говорећи о америчком јавном мишљењу изјавио следеће: «Ако председник Вилсон жели да се част наше земље не окрњи не треба да интервенише у корист злочиваца».

Високи амерички политичар жали што је председник Вилсон учинио предлоге за мир пре 6—7 недеља:

«Немачки рат, то је рат мучког убијања жена, деце и неспособних људи.

Боље би било да председник Вилсон интервенише ради заштите живота тих невиних створења и да ради увек противу Немачке.»

Истекао рок.

Дати рок за транспорт трупа и ратног материјала истекао је данас. Пошто пренос још није завршен, он ће се наставити и више недеље.

Немци се диве Грцима.

Транспортна грчка лађа „Авра“ сусрела је прекјуче на пучини, у близини Пороса један немачки сумарен. Капетан сумарена, пошто се подуго разговарао са капетаном лађе, изразио је своје дивљење према Грчкој. Посада сумарена такође је акламовала Грчку.

Деманти.

Из Атине јављају: Вест која је наговештавала да ће неки чланови кабинета бити смењени демантована је.

Војска у Грчкој.

Према информацијама које је поднео генерал Кобу, целокупан број војске која ће остати с

друге стране коринтског залива неће прећи 12.000 људи.

Искрцавање у Занти.

Атински листови «Хронос» и «Неа Имера» објављују искрцавање Сенегалаца у Занти, које ће ускоро појачати француска пешадија и оделене артиљерије.

Објава.

Сва деца, која су се пријавила за Француску имају доћи ради пелцовања сутра, 22. јануара 1917. год. рано у 8 часова изјутра у Избеглачки Логор и јавити се тамо дежурном чиновнику код бараке.

Заплена коже у Црној Гори.

Аустријске власти су издале још раније наредбу да се све коже имају предавати војним властима, но како је народ почео крити говеђе и овче коже да би подмирио своје потребе, то је изашла друга наредба (Слободна Преса 18-XII) којом се прети великим казнама, ако се и на даље буду чиниле злоупотребе. Цетињске Новине додају: *Народ сме правити опанке само од козјих и јарењих кожа.*

Дакле сада смо и то научили да се опанци могу правити и од козјих и јарењих кожа.

Пропаст грчке лађе.

Лађа «Алкион» која је превосила пети инжињерски пук из Превезе за Патрас, пропала је близу обале Лептиса.

Одштета венизелитима.

Из Атине јављају, да је образована меновита комисија, која ће одредити одштете венизелитима за претрпљене штете.

Питање пушака.

Пошто се био пронео глас, да је 52000 пушака било прикривено и раздато резервистима, која су се уписали за добровољ-

спорти! Колико су заслужни сви ови коњани! На њиховим леђима они доносе живот, нову снагу нове наје ратницима на Кири.

А колико су њима, ратницима, тек очували душу у суровим балканским гудурама од Једрена до Јадрана, за време ове велике српске епопеје!

Посметрао сам дуго ове наше коморе, које у овим судбоносним данима представљају за нашу војску arteria aorta.

И у колико оне бежу гужве, многобројније и чешће и са великим товаром, срце ми се све више кривило.

Баш овде, где улипа од Базара савја и излази на Place Pola сусретох једну комору све од ових товарних коња.

Коњи су носили брашно у ка-

ковима, на којима се видела енглеска марка.

Изиршавели, изнурени, са погнутим вратовима, вучени од својих вођа, једва су доносили ноге до ногу.

Два последња приметно су и заостала од првих.

Видело се: да су преморени. Још нису прешли Place Pola, када се та два последња коња срушише заједно са теретом на калдрми.

Притрчаше вође, ослободише их терета, самара и колана. Напрегоше све силе, да их усправе. Узалуд!

Јадни коњи! И снага и ноге издале су их за навек. Задњи им је труп био непомиљан, док су се гребеном и предњим ногама упљњали да се издигну.

Вођ «коморе» викну, да се да-

кова претоваре на остале јаче коње, и комора, после неколико тренутака, журила је у логоре на Кири..

Требало је хитати, јер сваки закопчен минут гасно је живот некога ратника.

Са оближњег турског гробља загрокташе гаврани; узлетеше изнад Place Pola где су јадни коњи још гребли калдрму, па се изгубише ка обалама Кири.

Једнога дана, када непристрасни историчар буде проучавао успехе ове исполинске борбе, не треба да заборави да ода достојну пошту и нашем Ацку, Мишку и Кулашу, нашем Шароњу, Рогоњу и Мркоњу који падохше у служба отаџбине и за спас народа.

Пет. Ј. М.

ПОШТА За Србију

— Потпоручник Драгиша У. Петровић и брат му Гаврило Петровић извештавају свог оца Јована Петровића, земљоплећу у селу Влачка (пошта Топола) срез јасенички, окр. крњујевачки, да су живи и здрави, и моле га за извештај о себи, матери Стоји, брату Велимиру, се страма Милуни, Зори и Дари, и осталој деци, као и о чаквином Стеви и Славку. Нека се јави потпоручнику Драгиши Ј. Петровићу, бр. поште 216, како би му послали новац.

— Милан Т. Грубановић жел. чиновник моли Светозара Бујошевића у Женеви, да известе његову жену Леду, Шабац, Грмићка ул. 20, да је здрав и да

је све послате карте из Србије добио и да јој редовно шаље новац.

— Стојану—Томи Вучковићу кафанџији Свилајнац. Молим те известити ме је ли у животу моја Лепосава и деца, да ли су код тебе или ти је познато где су. Све сам радио да сазнам за ваше здравље на никаквог гласа. Јави за сваког поменце. Све вас поздравља ваш Света Марковић наредник, пошта ХП.

— Милораду Љубе Михајловића из Параћина, ђаку 7. раз. јагодњи гимназије јавља отац Љуба да је здраво и моли га да му се јави истим путем.

— Олги М. Радојковићки, Гуприја. Здрав сам, за мене ништа не брините. За савет или помоћ нека се обрати Милу или Сави. Ђока и Божа здрави су. Све вас поздравља ваш Мило.

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„ВЕНИЗЕЛОС“

од 0.50, 0.75 лепта и 1 драхме

Продају се свугде

Главна продаја у филијалу Атлас киоск Бела Кула.

ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНКА БР. 28—30

151—

ХАРТИЈА

ЗА ПИСАЊЕ за трговце, администрацију, адвокате, нотаре — штампана и вешпартана. Коверти, Упијајућа хартија;

ХАРТИЈА

ШТАМПАРСКА за штампање књига и новина, бела и у боји, разне каквоће.

ХАРТИЈА

ЗА ПАКОВАЊЕ свих каквоћа, величине и боје, за лакша и тежа паковања.

• УЛИЦА ЛЕОНТИС СОФУ БР. 9 •

БРАЋА КОВО

• СПРОЋУ ОТОМАНСКЕ БАНКЕ •

КАРТОН

ОБИЧАН И ФИНИ за прављење кутља и за повез књига и протокола.

КАРТОН

БРИСТОЛ бео и у боји за штампање поштовница у ванредно лепим мустрама.

МАШИНЕ

ШТАМПАРСКЕ и КЊИГОВЕЗАЧКЕ, СЛОВА, БОЈЕ новинарске и аксицент.

ЦЕНЕ ИСПОД СВАКЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ

49—60

СИНОВИ Г. А. БРЕРА И К^О ДТД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Незамантерије, чарапе, бижутерије, мириса, чинија, памтљива платна, мушета. Парских артикала, женске конфекције, гвождарије и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос	Кики	Дим.	1.—
„	Глубек	„	0.80
„	Јаки	„	0.65
„	Афрос	„	0.50

135—

Најстарија и највећа радња у Солуну

нове памедне рабе

МЕРКАДО ЛЕСИА

улица Венизелос бр. 31.

Приспеле су огромне количине МЕКИНТОША за господу и даме, за г. г. пешадјске и коњичке официре

„IMPERMEABLE“ енглески КВАЛИТЕТ ЕКСТРА

По цени које искључују сваку конкуренцију.

Велики избор женских налета од паша, штофа и т. д. најелегантнији крој по последњој париској моди.

Ове недеље приспели штофови за костиме, велике ширине од шевкота, габардена и т. д.

ЦЕНЕ СУ СТРОГО УТВРЂЕНЕ.

78—

СРПСКИ ДУВАН УПРАВЕ СРПСКИХ ДРЖ. МОНОПОЛА

продаје се

ЗА СРПСКЕ ПАРЕ

у

МАГАЦИНУ АГЕНЦИЈЕ

„ГУСЛАР“

у улици Кондуриотис број 30, идући од хотела „Олимпиос“ ка франц. штабу.

9—20

ПРОДАЈА

ДУВАНСКИХ ПЕРАЂЕВИНА

Упр. Срп. Држ. Монопола

Врши се сваког дана од 8—12 пре и од 2—6 час. по подне у Главном Монопол. Стоваришту у Солуну, у улици Леонтос Софу бр. 3 и у улици Франко, бр. 26. Пасаж Ломбардо 2 ги сират бр. 6 сират Отоман. Банке

Сваки ко купи најмање за 25 динара или драхми ових перађевина, добиће на мче процента 6 процента.

Цигарете „Српски специјалитет“ и Првте македонске израђевине су од искључиво српских дувана, евангелисаног из нових крајева Србије.

Дуван у паклицима и цигар-папир продаје се за српски новац а цигарете за драхме.

Сваки исправан грађанин Краљевине Србије ако није војни обвезник, ако жели, може добити од Срп. Монопол. Управе у Солуну дозволу за продају њених перађевина. Таквом препродавцу признаваће се на име процента 10 од сто за дуванске перађевине, а 20 од сто за цигар-папир.

Стовариште

израђеног дувана, цигара и цигарета

Ј. БАСТОС

Чист Хава Екстра-Фина

Ставља на знање својој поштованој војној клијентици да је француска чувена кућа Ј. Бастос отворила стовариште цигара и цигарета у бедим паклицима, чиста Хавава, нарочито за господу офицаре, као и у цигари и ружичастим паклицима.

Стовариште се налази у улици Победи (Ник) Бр. 39.

Продаја искључиво само за којавке савезничких армија.

Продаја на велико и на ситно. 50—

D-R АЛЕКСАНДРИДЕС специјалитета за унутарње бе леисти.—Управник болнице за заразне болести

Прима сваког дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35 — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у своме стану улица престола, последњак Борја бр. 35 — упоредно ул. за булеваром краља Константина.

Поткожно убривавање Нео-саливарана као и новог француског препарата „Galy“ прозиву ефикасна. 70—

ДОБРА ВЕСТ!

Дирекција „Беле Куле“ част је извести г. г. орпоне и пире, да је опет отворио свој лонал „Вариете Беле Куле“ групом од 24 артиста, најбољима, која се налазе у Солуну. Међу артистима је и српски дует: Антонија Жуцанић и К. Илић.

Ко хоће да проведе пријатно вече, нека дође у варете „Беле Куле“.

СРПСКА РЕСТОРАЦИЈА ПРВОГА РЕДА ◆◆◆ БЕОГРАД ◆◆◆

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где ће се кувати само српска јела првога реда јер смо за радњу узели Српкињу куварицу.

Потрудили смо се и набавили чиста прировина талијанска, француска и грчка а такође француски и грчки коњак.

За сваки дан: Тевалчећи, гулаи, аубластије, пикети, пржена риба за доручак од 8 сати пре подне.

Ручак од 11 до 2 а вечера од 6 до 10 сати по јеловни

Јела чисто српска са свињском машу.

Одличан српски кувар београђанин Никола Грба.

Кухајемо чисту српску каву,

Препоручујући се српској војсци и публици молимо је, за посету.

О особитим поштовањем,

Ђира Васић, трг. Београђанин

Васа Златаревић, ресторатор

35—

ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље пуштите цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

САЛОНИКА

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена првом највећом наградом на изложби у Филадельфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦИМА

Нарочито „Миродато“ и ДУВАН ЗА ЛУЛЕ. 90—

Српско Трговачко Друштво А. Д. из Београда.

— СОЛУН —

Улица Победи бр. 11, на кеју до бископа „Пате“ (оредње)

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове. Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Србију, Швајцарску и све Савезничке државе.

Са дозвољом може новац да нам се упућује поштоменицама у свима монетама.

У сваку новчанику треба нам јавити тачну адресу којима новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно. 90—

УПРАВА

Најбоље и најкусније су

Улица Франк 31 86— —2 Солун.

У недељу, 22. ов. мес. у 11 часова пре подне, у први Св. Саве у Солуну, даваћу шестомесечни парастос моме синовцу

† ДРАГОЉУБУ СЕЛАКОВИЋУ

активном потпорничку, који је погинуо 9 авг. пр. год.

О овоме извештавам пријатеље моје и покојникове.

Ожалошћени: мајка, браћа, једини сестра и отац

Марко Селаковић, рез. капетан I кл.